

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/117/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115205795
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2115205795.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a sudcov: JUDr. Martin Holič a Mgr. Renáta Gavalcová, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: E. V., nar. X.XX.XXXX, bytom E., F. J. G. E. XXXX/XX, t.č. E., Kocel'ova 1, o zaplatenie 1.972,65 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 26C/64/2015-76 zo dňa 24. januára 2019 - v časti lehoty na plnenie (II. výrok), III. a IV. výrok, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom povolení zaplatiť dlh v splátkach (II. výrok), v zamietnutej časti (III. výrok) a v časti o náhrade trov konania (IV. výrok) p o t v r d z u j e .

II. Žalovanej n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom konanie v časti o zaplatenie úroku vo výške 0,71 Eur a úroku z omeškania vo výške 0,46 Eur zastavil, II. výrokom uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 1.972,65 Eur, úrok vo výške 103,94 Eur, úroky z omeškania vo výške 1,83 Eur, úroky z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 1.972,65 Eur od 3.5.2013 do zaplatenia, úroky z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 103,94 Eur od 3.5.2013 do zaplatenia, ktorá suma sa žalovanej povoľuje zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 85 eur mesačne splatných vždy do 15. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia, III. výrokom vo zvyšnej časti žalobu zamietol, IV. výrokom priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 34 %.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d) zákona č. 129/2012 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch), § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 488, § 489, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 497 Obchodného zákonníka, § 3 ods. 1, § 10c nariadenia vlády č. 87/1992 Zb., s poukazom aj na procesné ust. § 232 ods. 4, § 255 ods. 2, § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že strany uzavreli dňa 22.10.2012 zmluvu o úvere, ktorou žalobca poskytol žalovanej finančné prostriedky v sume 2.000,- Eur, žalovaná sa zaviazala úver žalobcovi splácať v mesačných splátkach po 29,80 Eur v počte 120, pri ročnej úrokovej sadzbe 12,9 %. Dátum prvej platby bol dohodnutý na deň 6.11.2012, dátum každej ďalšej platby k 6. dňu v mesiaci s tým, že dátum konečnej splatnosti bol uvedený 6.10.2022. RPMN v zmluve bola uvedená vo výške 18,36 % a priemerná RPMN vo výške 19,08 %. Žalovaná mala zaplatiť celkom sumu 4.094,80 Eur. Žalobca listom - upomienka zo dňa 14.1.2013 oznámil žalovanej, že v stanovenom termíne neuhradila splátku úveru vo výške 29,73 Eur a zároveň ju upozornil, že ak dlžnú splátku do 10 dní od zaslania tohto listu

neuhradí, môže banka požadovať predčasnú splatnosť celého zostatku úveru. Žalobca listom - posledná upomienka zo dňa 11.2.2013 oznámil žalovanej, že v stanovenom termíne neuhradila splátku úveru vo výške 59,72 Eur a zároveň ju upozornil, že ak dlžnú splátku do 10 dní od zaslania tohto listu neuhradí, môže banka požadovať predčasnú splatnosť celého zostatku úveru. Žalobca listom - výzva na predčasné splatenie úveru zo dňa 9.4.2013 oznámil žalovanej, že rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru a týmto žiada žalovanú o úhradu celého dlhu vo výške 2.137,51 Eur s príslušenstvom najneskôr do 1.5.2013 (zásielku prevzala žalovaná dňa 15.4.2013). Podľa výpisu z hlavnej knihy žalobcu k 2.5.2013 je nezaplatená istina vo výške 1.972,65 Eur, nezaplatené úroky vo výške 103,94 Eur, nezaplatené sankčné poplatky 1,83 Eur.

4. Z vykonaného dokazovania právne uzavrel, že žaloba bola podaná dôvodne z časti. Zmluva uzavretá stranami má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalovaná neplnila svoje povinnosti splácať úver riadne a včas a žalobca ju dňa 9.4.2013 vyzval na predčasné splatenie úveru vo výške 2.137,51 Eur s príslušenstvom najneskôr do 1.5.2013. Do dňa podania žaloby žalovaná dlžné splátky neuhradila. Celkový dlh žalovanej pozostáva z istiny poskytnutého úveru vo výške 1.972,65 Eur, úrokov do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru vo výške 103,94 Eur, úrokov z omeškania do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru vo výške 1,83 Eur, ktorá suma v konaní nebola sporná, preto II. výrokom žalobe v tejto časti vyhovel. Ohľadom nároku žalobcu na úrok vo výške 12,90 % ročne z nesplatennej istiny vo výške 1.972,65 Eur od 2.5.2013 do zaplatenia, poukázal na aplikačnú prax súdov (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98, rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014, Uznesenie Ústavného súdu SR č.k. IV. ÚS 476/2012-14 zo dňa 18.9.2012) z ktorej vyplýva, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu. Keďže jednorazovým zosplatením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navyšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatenia, počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatením úveru a s protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškani s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy (rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014). Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania v zmysle § 369 Obchodného zákonníka, resp. 517 Občianskeho zákonníka. V rozsudkoch súdov sa zmluvné dojednanie povinnosti platiť úroky popri úrokoch z omeškania označilo za obchádzanie zákonného pravidla zakotveného v § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka o administratívnom strope úrokov z omeškania (napr. rozsudok KS v Prešove vo veci 6Co 182/2011). Poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 23Co/345/2017-68 zo dňa 17.9.2018, ktorý v ods. 14 uviedol: Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov od spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatennej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by

navyššie odvolací súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav, v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však nepožíva v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov. Uvedenou úvahou sa odvolací súd prirodzene dostáva aj v poradí k ďalšiemu zásadnému záveru, spočívajúcemu v skutočnosti, že keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou. Povedané inak v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. 87/1995 Z. z. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a nar. vl. alternatívne (podľa povahy zmluvnej úpravy) subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka. Žalobu v časti uplatnených zmluvných úrokov po zosplatnení úveru ako nedôvodnú zamietol.

5. Žalovaná sa dostala do omeškania so zaplatením peňažného dlhu dňa 2.5.2013, nakoľko žalobca listom - výzva na predčasné splatenie úveru zo dňa 9.4.2013 vyzval žalovanú na predčasné splatenie celého úveru do 1.5.2013 a keďže žalovaná do 1.5.2013 dlžnú sumu nezaplatila, dostala sa nasledujúci deň, t.j. 2.5.2013 do omeškania. Žalobca má nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške o 8 percentuálnych bodov viac ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, teda odo dňa 2.5.2013. Popri dlžnej istine má nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 8,50 % (8 + 0,50 %) ročne. Žalobca však žiadal priznať úrok z omeškania len vo výške 8 % ročne, ktorý návrh okresný súd nemohol prekročiť a priznať žalobcovi viac, preto uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 1.972,65 Eur od 3.5.2013 do zaplatenia, úroky z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 103,94 Eur od 3.5.2013 do zaplatenia.

6. Podľa ustanovenia § 232 ods. 4 Civilného sporového poriadku povolil žalovanej dlžnú sumu zaplatiť v splátkach po 85,- Eur mesačne splatných vždy do 15. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia, keď zohľadnil osobné a majetkové pomery žalovanej, ktorá poberá čiastočný invalidný dôchodok vo výške 124,20 Eur, žije v spoločnej domácnosti s manželom, ktorý má príjem 300,- Eur mesačne, z ktorého mesačne uhrádzajú náklady na bývanie vo výške 300,- Eur, úver Poštovej banke, a.s. vo výške 50,- Eur, doplatok za lieky žalovanej vo výške 30,- Eur, keď žalovaná má zhoršený zdravotný stav v súvislosti s diabetom a vysokým krvným tlakom, pričom zároveň zohľadnil skutočnosť, aby bol dlh zaplatený do troch rokov.

7. O náhrade trov konania rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, keď žalobcovi bola zo sumy 4.491,73 Eur (istina 1.972,65 Eur, úrok 104,65 Eur, úrok z omeškania 2,29 Eur, úrok 1.459,20 Eur /12,90 % ročne zo sumy 1.972,65 Eur od 2.5.2013 do 24.1.2019/, úrok z omeškania 952,94 Eur /úrok z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 1.972,65 Eur od 3.5.2013 do 24.1.2019, úrok z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 103,94 Eur od 3.5.2013 do 24.1.2019/) priznaná suma 3.030,58 Eur (istina 1.972,65 Eur, úrok 103,94 Eur, úrok z omeškania 1,83 Eur, úrok z omeškania 952,94 Eur /úrok z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 1.972,65 Eur od 3.5.2013 do 24.1.2019, úrok z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 103,94 Eur od 3.5.2013 do 24.1.2019/), z čoho vyplýva hrubý úspech žalobcu 67 % a hrubý úspech žalovanej 33 %, a teda konečný čistý úspech žalobcu je 34 % (67 % - 33 %), čo v konečnom dôsledku znamená nárok žalobcu voči žalovanej na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 34 %.

8. Proti tomuto rozsudku výlučne v časti lehoty splatnosti (II. výrok), III. a IV. výroku, pričom navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe vyhovieť v plnom rozsahu a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov za konania na oboch inštanciách. Poukázal na odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku. Argumentoval tým, že napadnutý rozsudok nie je v často povolenie splácať dlh v splátkach (II. výrok) odôvodnený, keď súd prvej inštancie umožnil žalovanej splácať dlh v splátkach pod 85,- Eur mesačne, pričom žalovaná nepredložila nijaké dôkazy, ktoré by odôvodňovali možnosť pripustenia splátok. Pri určení splátky 85,- Eur mesačne bude žalovaná splácať iba istinu viac než 1,9 roka, čo by bolo motiváciou pre klientov banky, aby porušovali svoje zmluvné povinnosti, keď v konečnom dôsledku získajú možnosť splácať dlh v splátkach. Žalovaná v priebehu sporu neprejavila žiadnu snahu svoj záväzok aspoň čiastočne plniť, nie súd naplnené odôvodnené dôvody pre priznanie plnenia v splátkach. Na podporu poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/201/2010, sp. zn. 7Cdo/116/2012, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/322/2015, sp. zn. 23Co/392/2017, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/116/2017, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8Co/135/2017, sp. zn. 8Co/157/2017, 8Co/34/2017, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/157/2017. Po poukázaní na ust. § 497, § 502 ods. 1, § 503 ods. 3 a § 505 Obchodného zákonníka spolu s komentárom uviedol, že pri úverovej zmluve ide o plnenie peňažného záväzku v dvoch rovinách: vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť požadované úroky. Ak dlžník v oboch prípadoch nesplní svoju povinnosť včas, dostane sa do omeškania. Omeškáním s vrátením peňažných prostriedkov má veriteľ nárok jednak na úrok z úveru a jednak na úrok z omeškania. Ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka podľa odvolateľa vyplýva, že povinnosť platenia úrokov sa spája s obdobím skutočnej držby požičaných peňažných prostriedkov, čo potvrdzuje aj ust. § 16 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch... Tvrdenie, že po zosplatnení úveru veriteľovi už neprislúcha nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky, nemá oporu v právnych predpisoch. V ďalšom odvolateľ poukázal na aktuálnu rozhodovaciu prax, konkrétne rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 11Co/12/2017-90 zo dňa 31.1.2017, z ktorého zdôraznil, že obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka, ktoré je skutočnosťou, ktorá zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje. Odstúpenie od zmluvy nespôsobuje zánik záväzku ex tunc, naďalej trvá právo veriteľa, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi, ktoré odstúpením od zmluvy nezaniká. Žalobca tiež odkázal na rozsudky Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Co/23/2017, sp. zn. 43Co/28/2017, sp. zn. 43Co/7/2017, sp. zn. 43Co/29/2018, sp. zn. 43Co/21/2018, sp. zn. 43Co/37/2018. Zdôraznil, že úrok z úveru je v podstate cena za používanie poskytnutých peňažných prostriedkov, preto má dlžník zásadne povinnosť platiť tento úrok za skutočnú dobu ich používania, t.j. až do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi, pokiaľ si strany v zmluve nedohodli niečo iné. Dlžník je povinný zaplatiť úroky za dobu od poskytnutia až do vrátenia peňažných prostriedkov, keďže sa na takúto povinnosť veriteľovi zmluvne zaviazal. Nie je zrejmé, ako by sa mohol žalobca dostať do výhodnejšieho postavenia tým, že úver zosplatnil a de iure zosplatnením úveru od zmluvy o úvere odstúpil, keďže nielenže nemal k dispozícii finančné prostriedky, ktoré poskytol žalovanému, ale nemal za ich používanie žalovaným zaplatenú ani odplatu, resp. odmenu rovnajúcu sa úroku z úveru a navyše ani finančné prostriedky, ktoré mu mal žalovaný priebežne vracať. V daných veciach bol odvolací súd názoru, že rozhodnutie NS SR R 59/1998 je možné na prejednávajúcu vec aplikovať, avšak s takým výkladom, že pokiaľ žalobca ako veriteľ odstúpil od zmluvy o úvere tým, že vyhlásil jej predčasnú splatnosť, pretože dlžník nesplácal úver riadne a včas, má právo na účtovanie úrokov z úveru ako aj úrokov z omeškania, v zákonnej alebo dohodnutej výške, s odkazom na § 369 Obchodného zákonníka, až do splatenia celej poskytnutej sumy vrátane úrokov z úveru, pretože tieto sú súčasťou peňažného záväzku dlžníka. S odkazom na obsah rozhodnutia R 59/98 nie je preto možné dospieť k záveru, že NS SR jednoznačne vyslovil, že veriteľ má nárok na úroky z peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu, keďže o takomto nároku nerozhodoval ani okresný súd, ani NS SR. Navyše rozhodnutie NS SR vychádzalo z právneho stavu v čase, keď výška úrokov z omeškania nebola zákonom limitovaná. Na posúdenie úrokov z úveru po odstúpení od úverovej zmluvy je potrebné aplikovať § 506, § 351 Obchodného zákonníka a priznať žalobcovi nárok na zaplatenie zmluvných úrokov nezaplatenej istiny úveru až do úplného zaplatenia úveru, čomu zodpovedá aj právna úprava obsiahnutá v § 6 a § 13 ods. 3 zák. č. 129/2010 Z. z.

9. V ďalšom odvolateľ poukázal tiež na rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8Co/193/2017, v ktorom bol obdobne vyslovený nesúhlasný názor s názorom súdu prvej inštancie, že po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru mal žalobca právo len na úroky z omeškania, a že právo na úrok ako cenu poskytnutých peňazí nárok nemal. Využitie práva veriteľa na zosplatnenie mení len splatnosť úveru,

t.j. peňazí a nie ich cenu vyjadrenú v úroku, a nemôže samo o sebe veriteľovi prívodiť zhoršenie (a dlžníkovi len preto, že je spotrebiteľom, zlepšenie) jeho práv. Ďalej odvolateľ poukázal tiež na početné rozhodnutia krajských súdov podporujúce ním vyslovené názory ohľadne nároku na úrok z úveru po jeho zosplatnení (Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7Co/366/2017, sp. zn. 12Co/116/2017, sp. zn. 7Co/326/2017, sp. zn. 12Co/4/2018, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/297/2017, sp. zn. 5Co/311/2017, sp. zn. 5Co/250/2017, sp. zn. 5Co/414/2017, sp. zn. 5Co/339/2017, sp. zn. 3Co/248/2017, sp. zn. 5Co/372/2017, sp. zn. 5Co/8/2018, sp. zn. 5Co/465/2017, sp. zn. 5Co/6/2018, sp. zn. 5Co/60/2018, 5Co/134/2018, 3Co/346/2017, 1Co/324/2017, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/138/2017, sp. zn. 3Co/108/2017, sp. zn. 16Co/640/2018, Krajského súdu Prešov sp. zn. 11Co/36/2018, sp. zn. 14Co/22/2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/256/2018).

10. Poukázal tiež na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 33Cdo/212/2014, z ktorého zdôraznil, že zákonné úroky z omeškania nenahradzujú od splatnosti pohľadávky úroky, ktoré si strany dojednali. Návrh zákona, neskôr prijatý pod č. 106/2014 obsahoval ustanovenie, ktorým sa navrhovalo doplnenie Občianskeho zákonníka v § 53 ods. 9 vetou, že úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565. Táto navrhovaná zmena nebola nikdy legislatívne prijatá.

11. Záverom uviedol, že okresný súd nesprávne postupoval pri určení hodnoty sporu, keď neprihliadol iba na žalovanú istinu. Ak sú úroky len príslušenstvom pohľadávky, pri posudzovaní miery úspechu sa na ne neprihliada (poukaz na uznesenie NS SR sp. zn. 6Obo/243/2007, rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k.10CoPr/2/2016). Zároveň na podporu svojho argumentu poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Nitre sp. zn. 12Co/145/2017, sp. zn. 25Co/40/2018, sp. zn. 25Co/90/2018, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/70/2018.

12. Žalovaná odvolanie nepodala, k odvolaniu žalobcu sa vyjadrila tak, žiada splátky 85,- Eur mesačne tak ako rozhodol okresný súd. Poukázala na to, že už zdokladovala, že je invalidná dôchodkyňa, platí podnájom.

13. K vyjadreniu žalovanej k odvolaniu žalobcu sa žalobca vyjadril a uviedol, že žalovaná žiadnu úhradu neuskutočnila, svoje tvrdenia nepodložila žiadnymi dôkazmi o svojej nepriaznivej finančnej situácii.

14. K vyjadreniu žalobcu k vyjadreniu žalovanej k odvolaniu žalobcu sa žalovaná vyjadrila tak, že žiada o umožnenie splácania formou splátok a oznámenie čísla účtu.

15. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie je v napadnutom zamietnutí (III. výrok), v trovách konania (IV. výrok), v lehote splatnosti (II. výrok) vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 CSP.

16. Predmetom konania na súde prvej inštancie bola pôvodne požiadavka žalobcu na zaplatenie sumy 1.972,65 Eur, úroku vo výške 104,65 Eur, úrokov z omeškania vo výške 2,29 Eur, úroku 12,90 % ročne z nesplatenej istiny vo výške 1.972,65 Eur od 3.5.2013 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 1.972,65 Eur od 3.5.2013 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 104,65 Eur od 3.5.2013 do zaplatenia.

17. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom konanie v časti o zaplatenie úroku 0,71 Eur, úroku z omeškania 0,46 Eur zastavil, II. výrokom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.972,65

Eur, úrok vo výške 103,94 Eur, úroky z omeškania vo výške 1,83 Eur, úroky z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 1.972,65 Eur od 3.5.2013 do zaplataenia, úroky z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 103,94 Eur od 3.5.2013 do zaplataenia, ktoré neboli napadnuté odvolaním, preto nadobudli právoplatnosť.

18. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak prisúdenú sumu (II. výrok) uložil žalovanej zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach po 85,- Eur mesačne splatných vždy do 15. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia, žalobu vo zvyšnej časti zamietol (III. výrok) v úroku 12,90 % ročne zo sumy 1.972,65 Eur od 3.5.2013 do zaplataenia, úrok z omeškania 8 % ročne zo sumy 0,71 Eur (úrok) od 3.5.2013 do zaplataenia.

19. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o preukázané skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku v zamietnutej časti, a pretože v celom rozsahu zdieľa jeho právny záver vo veci, pričom sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP, odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodu a odkazuje na správne odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

20. Odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, že úrok z úveru prináleží iba na čas do zosplatenia úveru, resp. do splatnosti dlhu a následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. Odvolací súd sa pritom obdobne ako prvoinštančný, opiera o judikatúru vyšších súdov, od ktorej nebol dôvod odkloniť sa ani v danom prípade. Závery Najvyššieho súdu SR obsiahnuté v rozhodnutí pod č. R 59/1998 (sp. zn. 4 Cdo 143/98) boli prijaté i v potvrdzujúcom rozhodnutí Krajského súdu Prešov č.k. 29C/131/2011-127 z 23.11.2011, ktoré úsudky všeobecných súdov napokon akceptoval i Ústavný súd SR vo veci sp. zn. IV.ÚS 476/2012 z 18.9.2012. K záveru súdov, že „...pokiaľ veriteľ pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatenie úveru), potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie úrokov z úveru...“, Ústavný súd SR nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, keď krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo zmluvný úrok patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu.

21. Odvolací súd sa pri aktuálne panujúcej nejednotnosti súdov v tejto otázke, prikláňa k názoru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti, ako tomu bolo aj v danom prípade, zmluva o úvere zaniká podľa § 565 Občianskeho zákonníka a zánikom zmluvy zanikajú práva a povinnosti strán v nej uvedené, teda aj povinnosť platiť úroky. Podľa § 503 Obchodného zákonníka je záväzok platiť úroky splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Teda úroky sa môžu účtovať len do splatnosti záväzku vrátiť peniaze. Úrok predstavuje cenu peňazí v zmysle straty príležitosti veriteľa disponovať s istinou a produkovať prostredníctvom nej zisk. V prípade mimoriadnej splatnosti ale veriteľ navodzuje situáciu, v ktorej má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou a tým aj obmedzenie obchodovania s peniazmi. Veriteľ by preto nemal mať právo na úroky ako odplatu za užívanie istiny, keďže dlžník ju už užívať nemôže. Odvolací súd si je pritom vedomý, že súdna prax v otázke nároku na úroky z úveru za čas po jeho predčasnom zosplatení nie je jednotná, o čom svedčia i žalobcom v odvolaní poukázané rozhodnutia krajských súdov, avšak v tejto otázke sa odvolací súd s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu prikláňa k názoru, že veriteľovi patria úroky z úveru len za čas do splatnosti dlhu.

22. Žiada sa dodať, že pokiaľ žalobca v podanom odvolaní odkazuje na ust. § 16 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka s obdobnou úpravou treba zdôrazniť, že obe tieto ustanovenia riešia len prípad, kedy dôjde k splateniu dlhu pred dohodnutou lehotou splatnosti a výslovne pre tento prípad ustanovujú, že dlžník je povinný uhradiť úrok len za dobu do splatenia úveru, teda nie aj za dobu dohodnutej splatnosti, ktorá je dlhšia. Citované ustanovenia teda neriešia opačný

prípade, kedy doba reálneho vrátenia peňažných prostriedkov prekračuje lehotu splatnosti. Z uvedeného dôvodu citované ustanovenia na daný prípad nie sú aplikovateľné a to ani analogicky.

23. S poukazom na uvedenú argumentáciu potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celej zamietajúcej časti (III. výrok) s použitím § 387 ods. 1 CSP ako vo výroku vecne správny potvrdil (vrátenie úroku z omeškania 8 % ročne zo sumy 0,71 Eur od 3.5.2013 do zaplataenia, ktorý nebol napadnutý osobitnou odvolacou argumentáciou žalobcu).

24. Žalobca preskúmaný rozsudok napadol tiež v časti umožnenia žalovanej dlh zaplatiť v určených splátkach (II. výrok), pričom rozhodnutie umožniť žalovanej uhradiť žalobcovi priznanú pohľadávku v splátkach po 85,- Eur mesačne, súd prvej inštancie odôvodnil s odkazom na § 232 ods. 4 CSP v odseku 35 preskúmaného rozsudku, ktorého obsah je už uvedený vyššie.

25. Podľa § 217 ods. 1 CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania tým nie sú dotknuté; podľa ods. 2 rovnakého ustanovenia ak ide o opakujúce sa dávky alebo splátky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok alebo splátok, ktoré sa stanú splatnými až v budúcnosti.

26. Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak, ods. 3 lehota na plnenie je 3 dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu, ods. 4 ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa _____ a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

27. Vyššie citované procesné ustanovenia umožňujú súdu, aby v určitých odôvodnených prípadoch určil dlhšiu paričnú lehotu ako je 3 dni, pričom pri širšom výklade citovaných ustanovení v ich vzájomnom kontexte je nutné dospieť k záveru, že súd môže umožniť uhradenie dlhu aj v splátkach, ktorých rozsah a podmienky zročnosti musí v rozhodnutí určiť. Pri určení, že peňažné plnenie sa môže realizovať v splátkach, resp. pri určení dlhšej lehoty na splnenie povinnosti, je nutné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu. Súd pritom musí prihliadnuť na osobné a majetkové pomery strán, výšku priznaného plnenia, platobnú schopnosť žalovaného, prejavenu snahu o plnenie, dobu, po ktorú by došlo k zaplataeniu dlžnej sumy s tým, aby nepredstavovala neúmerne zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa, pričom závery súdu o určení dlhšej ako zákonnej paričnej lehoty musia byť vždy náležite odôvodnené.

28. Jedným z ustálených pravidiel rozhodovacej praxe súdov je tiež pravidlo, podľa ktorého by k zaplataeniu celého dlhu i vo forme splátok malo prísť najneskôr do 36 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa takáto výhoda poskytla (resp. v časovom intervale takéto rozpätie prekračujúcom nanajvýš nepatrne) a to i pri zohľadnení okolnosti získania žalovaným nesporenej výhody (odkladu) už praktickým donútením žalobcu uplatniť právo na súde.

29. V prejednávanej veci má určitý význam, že žalovaná (majúca splniť povinnosť) nedisponujú podľa jej tvrdení takým príjmom alebo úsporami, pri ktorých by bolo možné očakávať zaplataenie žalovanej sumy naraz bez rizika ohrozenia vlastnej výživy, prihliadanie na tento aspekt bez ďalšieho by však z výnimky uvedenej v zákone (z výhody splátok) urobilo pravidlo, ktorý úmysel zákonodarca nepochybne nemal.

30. Prvoinštančný súd vychádzal z nepriaznivých pomerov žalovanej, ktorá je poberá invalidný dôchodok vo výške 124,20 Eur, žije v spoločnej domácnosti s manželom, ktorý má príjem 300,- Eur, pričom mesačne uhrádza náklady na bývanie vo výške 300,- Eur, úver Poštovej banke a.s. vo výške 50,- Eur, doplatky na lieky 30,- Eur v súvislosti s jej zhoršeným zdravotným stavom. Z obsahu spisu pritom vyplýva, že súd prvej inštancie pri posudzovaní pomerov žalovanej vychádzal nielen z jej výpovede na pojednávaní (dňa 11.12.2018 a dňa 24.1.2019) ale aj z písomných dôkazov predložených žalovanou, konkrétne rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 29.11.2018 (invalidný dôchodok žalovanej vo výške 124,20 Eur od 1.1.2019), príjmového pokladničného dokladu zo dňa 14.12.2018 (nájomné 300,- Eur), podacieho lístka zo dňa 15.10.2018 (úhrada sumy 49,60 Eur Intrum Slovakia s.r.o. od O. V.), výplatnej pásky na mesiac 11/2018 (čistý príjem O. V. vo výške 375,17 Eur). Pričom z odseku 8 odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie vykonal dokazovania aj oboznámením sa obsahom uvedených písomností. S ohľadom na uvedené sa odvolací súd nestotožnil s námietkou

žalobcu, že žalovaná nepredložila nijaké dôkazy, ktoré by odôvodňovali možnosť pripustenia splátok ako ani s námietkou, že okresný súd svoje rozhodnutie ohľadom povolenia splátok nezdôvodnil postupom podľa § 220 CSP.

31. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní rešpektoval aj pravidlo uvedené v odseku 28, podľa ktorého by k zaplateniu celého dlhu i vo forme splátok malo prísť najneskôr do 36 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, keď výška súm priznaných rozsudkom súdu prvej inštancie na istine, úrokoch a úrokoch z omeškania k času rozhodovania v prvej inštancii (24.1.2019) predstavovala sumu 3.030,58 (1.972,65 Eur + 103,94 Eur + 1,83 Eur, 952,94 Eur), ktorá pri rešpektovaní vyššie priblíženého pravidla o rozložiteľnosti splátok najviac na tri roky odôvodňovala výšku splátky 85,- Eur mesačne (3.030,58 Eur).

32. Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou žalobcu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie by bolo motiváciou, aby žalovaná porušovala svoje zmluvné povinnosti, pretože v konečnom dôsledku získa možnosť splácať dlh v splátkach, keď už samotný žalobca s poukazom na obsah predmetnej úverovej zmluvy umožnil žalovanej dlžnú sumu splácať formou splátok po 29,80 Eur mesačne (teda v dokonca nižšej sume ako výška splátky určená súdom prvej inštancie 85,- Eur mesačne).

33. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že princípu vyváženej ochrany práv oboch strán sporu i so zreteľom k okolnostiam vlastným tejto konkrétnej veci (že žalovaná od podania žaloby neuhradila dlh ani čiastočne) zodpovedá lehota na plnenie a povolenie splátok tak ako o tom rozhodol súd prvej inštancie, preto odvolací súd postupom podľa § 387 ods. 1 CSP súdom prvej inštancie lehotu splatnosti v II. výroku ako vecne správnu potvrdil.

34. Žalobca napadol odvolaním aj IV. výrok napadnutého rozsudku, keď namietal, že pri určovaní hodnoty sporu má súd prihliadať iba na žalovanú istinu, s čím sa odvolací súd nestotožnil. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 1MCdo/1/2004 zo dňa 27.4.2004, ktorý sa venoval obdobnej problematike, pričom vyslovil právny záver, v zmysle ktorého neúspech žalobcu právny názor v zmysle ktorého neúspech žalobcu ohľadne príslušenstva žalovanej sumy nemôže byť bez ďalšieho prehladaný a poukazuje na to, že úspech v konaní sa posudzuje podľa žalobného petitu, pričom žalobca okrem istiny žiadal od žalovanej priznať aj príslušenstvo, a teda v prípade, ak žalobca na žalobou uplatnené príslušenstvo nemá nárok, považuje sa žalobca v časti konania o zaplatenie zamietajúcej časti petitu za neúspešného.

35. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

36. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

37. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

38. Rozhodovanie o náhrade trov konania má dve samostatné fázy. Prvou je rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania, o ktorom rozhodne súd bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Druhou fázou je rozhodovanie súdneho úradníka súdu prvej inštancie, ktorý rozhodne o výške náhrady trov konania samostatným uznesením po právoplatnom skončení veci. Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť v zmysle § 239 a nasl. CSP, o ktorej rozhodne sudca súdu prvej inštancie. Rozhodnutiu sudcu o sťažnosti je konečné, bez možnosti ďalších opravných prostriedkov.

39. V ustanovení § 255 CSP sa premieta zásada úspechu v spore ako esenciálneho kritéria priznania náhrady trov konania. Úspech vo veci súd vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Ak nejde o prípad, kedy bolo žalobe celkom vyhovené, musí byť v zmysle citovaného ustanovenia § 255 CSP náhrada trov pomerne rozdelená. To vyžaduje určiť pomer úspechu oboch strán vo veci a od úspechu strany odčítať jej neúspech (t.j. mieru úspechu druhej strany). Vo výške rozdielu má strana právo, aby mu druhá strana nahradila pomernú časť trov, ktoré vynaložil pri účelnom uplatňovaní

alebo bránení práva. Výška trov, ktoré v konaní vznikli druhej strane, je tu nerozhodná. Ak je pomer úspechu a neúspechu u oboch strán rovnaký alebo približne rovnaký, súd vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

40. Ustanovenie § 256 ods. 1 CSP vyžaduje teda zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania. Zavinenie v danom prípade je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nie však podľa hmotného práva, lebo potom by išlo o posudzovanie dôvodnosti nároku vo veci samej tak, že by po zastavení konania súd neprípustne ďalej skúmal dôvodnosť uplatneného nároku. Pretože nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale z procesného práva, otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, t.j. z hľadiska vzťahu výsledku chovania žalovanej k požiadavkám žalobcu. Ide teda o to, či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol v meritórnom konaní úspešný alebo nie. Preto ak žalobca zobral žalobu späť bez uvedenia dôvodu, z procesného hľadiska platí, že žalobca zavinil zastavenie konania.

41. V tejto súvislosti je dôvodné prihliadnúť aj na ustálenú rozhodovaciu prax. Nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale procesného práva, preto otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu, je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, t. j. z hľadiska vzťahu výsledku chovania žalovaného k požiadavke žalobcu. Ide teda o to, či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol žalobca v meritórnom konaní úspešný alebo nie (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25.10.2010, sp. zn. 3 Sžo/225/2010).

42. Ak nie je preukázané, že späťvzatie bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu); v takomto prípade nesie zodpovednosť za zastavenie konania žalobca v dôsledku príčinnej súvislosti, ktorou je správanie účastníka konania, teda jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzati návrhu (žaloby) (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 14.9.2011, sp. zn. 7MCdo/4/2010).

43. V preskúmvanej veci bola predmetom žaloby požiadavka žalobcu na zaplatenie sumy 1.972,65 Eur s príslušenstvom.

44. Odvolací súd posudzujúc správnosť napadnutého výroku o trovách konania konštatuje, že súd prvej inštancie postupoval správne podľa ustanovenia § 255 ods. 2 CSP a správne vyčíslil postupom uvedeným v odseku 38 odôvodnenia napadnutého rozsudku konečný čistý úspech žalobcu 34 % (67 % hrubý úspech žalobcu - 33 % hrubý úspech žalovanej), a správne priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 34 %. Odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie síce už bližšie neuviedol ako posúdil a zohľadnil čiastočné späťvzatie žaloby v sume 1,17 Eur (I. výrok napadnutého rozsudku). S poukazom na vyššie citované ustanovenie § 256 ods. 1 CSP odvolací súd konštatuje, že žalobca zavinil zastavenie konania v časti sumy 1,17 Eur a v tejto sume bol žalobca neúspešný. Avšak táto skutočnosť nemá vplyv na správny záver súdu prvej inštancie o tom, že žalobca dosiahol v konečnom dôsledku úspech v konaní 34 %. S poukazom na uvedené odvolací súd postupom podľa § 387 CSP ods. 1 napadnutý IV. výrok ako vecne správny potvrdil.

45. V odvolacom konaní fakticky plne úspešnej žalovanej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 § 256 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

46. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade si žalovaná náhradu trov konania si neuplatnila, ani nevyčíslil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

47. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu, ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, naviac podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli.

48. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia CSP alebo iného zákona (analogia legis alebo juris). Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov žalovaného rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodnutie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavné nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

49. S poukazom na uvedené odvolací súd žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

50. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).